

A Dunakanyar turisztikai térképe

SZAKDOLGOZAT
FÖLDTUDOMÁNY ALAPSZAK
TÉRKÉPÉSZ ÉS GEOINFORMATIKUS SZAKIRÁNY

Készítette: Maurer Mihály Tamás

Témavezető: Kovács Béla

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Földrajz- és Földtudomány Intézet
Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszék

Budapest, 2010

Nyilatkozat

Név: Maurer Mihály Tamás

ELTE Természettudományi Kar, szak: Földtudomány BSc

ETR azonosító: MAMPABT.ELTE

Szakedolgozat címe:

A Dunakanyar turisztikai térképe

A **szakedolgozat** szerkesztőjeként fegyelmi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a dolgozatom önálló munkám eredménye, saját szellemi termékem, abban a hivatkozások és idézések standard szabályait következetesen alkalmaztam, mások általírt részeket a megfelelő idézés nélkül nem használtam fel.

Budapest,2010.05.14.

a hallgató aláírása

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	3 oldal
1. A Dunakanyar bemutatása.....	4 oldal
1.1. Budapest - Közép-Dunavidék	5 oldal
1.2. Dunakanyar	6 oldal
1.3. Dunakanyar és a kultúrtáj	7 oldal
1.3.1. Földrajzi adottságok	7 oldal
1.3.2. Infrastruktúra és gazdaság	9 oldal
1.3.3. Demográfiai jellemzők	12 oldal
1.3.4. Turisztikai kínálatot befolyásoló tényezők.....	14 oldal
2. Adatgyűjtés	16 oldal
3. Térképi alap	18 oldal
3.1. Georeferálás	18 oldal
3.2. Vektorizálás	20 oldal
3.2.1. Dunakanyar	21 oldal
3.2.2. Nagymaros város.....	25 oldal
3.2.3. Városközpont.....	26 oldal
3.3. GPS adatok megjelenítése.....	27 oldal
4. A nyomtatott térkép elkészítése	29 oldal
5. Zárszó	31 oldal
6. Irodalomjegyzék	32 oldal
7. Köszönetnyilvánítás.....	34 oldal
Térképek,nyilatkozat	

Bevezetés

Szakedolgozatom témájának az ország egyik egyedülálló természeti adottságokkal megáldott turisztikai régióját, a Dunakanyart választottam. A Dunakanyar Magyarország egyik leglátogatottabb régiói közé tartozik és fontos szerepet játszik, játszott az ország vérkeringésében. A területválasztásban két szempont vezérelt.

Az első szempont az volt, hogy az a terület, amiről a tanulmányt és a térképet készítem, jól megközelíthető legyen. Megfelelő mennyiségű és minőségű adatot tudjak gyűjteni, legyen szó gps-szel végzett mérési, vagy korábban készült tanulmányokban összegyűjtött adatokról. A terület ne legyen túl kicsi, de túl nagy se. Az idegenforgalom, mint téma pedig jól ábrázolható legyen rajta.

Véleményem szerint az idegenforgalmi térképekre szüksége van a turisztikailag kiemelt régióknak. Nem csupán településekre lebontott térképekre, hanem olyan szigettérképekre is, amelyek egészben mutatják be a régiót, hiszen azok szélesebb körben kerülhetnek értékesítésre és minden esetben költséghatékonyak.

A másik fontos szempont, ami segítet dönteni, hogy én magam a Dunakanyar szívéből Nagymarosról származom és már korábbi tanulmányaim során készítettem egy turisztikával foglalkozó szakedolgozatot a városomról. A dolgozat címe megtalálható lesz az irodalomjegyzékben.

Szakedolgozatomban első felében szeretném bemutatni a Duna bal partjának Szobtól Verőcégig tartó szakaszát. Röviden bemutatnám a Budapest - Közép-Dunavidék turisztikai régiót, majd a Dunakanyart (természeti adottság, gazdaság, infrastruktúra, közlekedés, stb.). Ezt követően ismertetném az adatgyűjtésem menetét, módját, és végül a térképek elkészítésé-

nek menetét, módját. A végső cél, pedig egy térképsorozat, mely akár részét képezheti egy majdani Turisztikai Információs füzetnek, illetve az egész régiót bemutató térképnek. Az elkészült térkép, illetve összegyűjtött, de még fel nem használt adatbázis későbbi felhasználásáról a Zárszóban ejtek majd pár szót.

1. A Dunakanyar bemutatása

1.1. Budapest – Közép-Dunavidék

Magyarországot a 28/1998. (V.13) IKIM rendelet alapján 9 turisztikai régióra osztották fel. A Dunakanyar a Budapest – Közép-Dunavidék turisztikai régió részévé lett.

Ezen régió, mely lényegében az ország szívében terül el, magába foglalja Budapestet (23 kerület), teljes Pest megyét (186 település), Komárom-Esztergom megye dunakanyari, valamint Nógrád megye börsönyi településeit (13 település).

Adatgyűjtés és vizsgálat szempontjából fontos ismerni, hogy a Dunakanyar, mely tervezési-statisztikai régióba sorolandó. Az országgyűlés 35/1998. (III.20) OGY határozata az országot 7 tervezési-stratégiai régióra bontotta. Ezen régiók nem egyeznek meg a turisztikai régiókkal. A Dunakanyar a Közép-Magyarországi régió része, mely Budapestet és Pest megyét tudhatja magának, vagyis a turisztikai régióba tartozók közül 188 települést. Ezen régióban megközelítőleg 2,9 millió fő lakik, mely az ország összlakosságának 28,9%-a. A népesség 85,25%-a budapesti agglomerációba tömörül, és csupán 14,75% él az agglomeráción kívül. A régió az ország területének 13,4%-át teszi ki. A népsűrűség magasabb az országosnál. A budapesti 3200 fő/km² lakosságeloszlással egy 120 fő/km² áll szemben. Így durva becsléssel egy 419 fő/km²-es átlag népsűrűséget kapunk. A régióban a lakosságszám folyamatosan fogy. Összetétele szintén változik a belső vándorlás eredményeként, a fővárosból az agglomerációba történő áttelepülés miatt.

Visszatérve a turisztikai régióra, centrális helyet foglal el az egész Kárpát-medencében. Négy nagy tájegység található itt meg: Alföld (Pestisíkság, Csepel-sziget, Tápió-vidék, Duna-Tisza-köze, Ráckevei-Duna), Északi-középhegység (Visegrádi-hegység, Dunakanyar, Börzsöny, Délnyu-

gat - Cserhát), Dunántúli-középhegység (Zsámbéki-medence, Gerecse, Pilis, Dunazug-hegység, Budai-hegység) és a Kisalföld (Komárom-Esztergomi síkság).

Mivel itt található a főváros, így ez a régió lett az ország „kirakata”. Emellett persze sok látnivaló és természeti kincs található itt. Csak rövid felsorolásként:

- UNESCO Világörökségek: 1. Budavár és környéke a Duna partjának panorámájával, 2. Andrassy – sugárút és történelmi környezete

Csak rövid megjegyzés, hogy a Dunakanyar szerepel a világörökségi várományosok között.

- Speciális turisztikai attrakciók: Nemzeti Park – Duna-Ipoly Nemzeti Park, Történelmi borvidék – Etyek-Budai borvidék, Budapest természeti értéke: Pálvölgyi-barlang, Szemlőhegyi-barlang
- Termálfürdők és gyógyfürdők – Szentendre, Visegrád, Esztergom, Göd, Cegléd, Budapest – gyógy-főváros (megelőzi Prágát gyógyforrások szintjén)

1.2. Dunakanyar

A Dunakanyar a fővárostól északra terül el és magába foglalja az Esztergomtól Budapestig tartó Duna-völgyet, az Ipoly-völgy alsó szakaszát, a Börzsönyt, a Pilist, a Nógrádi-medence felét, a Cserhát nyugati peremét, a Budai-hegység északi peremét és a Gödöllői-dombság egy részét. A táj szépsége, gazdag élővilága, a főváros közelsége és a dunai vízi élet teszi a Dunakanyart az ország egyik leglátogatottabb területévé.

A Dunakanyar bár nem önálló közigazgatási egység, mégis 66 települést foglal magába, mely közül 46 Pest megye, 13 Komárom-Esztergom megye és 7 Nógrád megye része. Mivel a települések 3 különböző fejlesz-

tési régióba esnek, így a Dunakanyar egységes fejlesztése problémákba ütközik. Ehhez társult még természetesen a Dunakanyarról kialakult eltérő vélemények (Mi is konkrétan a Dunakanyar?), és a hiányzó saját arculat. Az egység megteremtése végett, az érintett települések életre hívták a Dunakanyar Chartát, mely igyekszik a felmerülő problémákat orvosolni, a megfelelő arculatot kialakítani, és vigyáz arra, hogy a helyi hagyományok hosszútávon megőriződhessenek.

A Charta figyelemmel van a települések saját identitástudatára, egyéni értékeire, a Dunakanyar kiemelten értékes, nemzetközi és hazai viszonylatban egyaránt híres ökológiai, kulturális, idegenforgalmi, adottságaira, továbbá a térségi összefogásban rejlő hazai történelmi hagyományokra és az EU együttműködési lehetőségeire. A 66 település mellett a Chartában foglaltakkal egyet értett 6 nem dunakanyari település is.

1.3. A Dunakanyar, mint kultúrtáj

1.3.1. Földrajzi adottságok

A Dunakanyar igen változatos tájképi egységet mutat az ide látogatók számára. Kiterjedése egyesek szerint az Esztergom és Budapest közötti Duna szakaszra terjed ki, mások véleménye, más felfogás szerint inkább csak a Duna Szob-Verőce közötti kanyarulatát foglalja magába. Mindenesetre én az általam megtalált irodalmakból szerzett információkat közlöm, és helyi fiatalembert nem vinnék bele személyes elfogultságot.

A Dunakanyar, tehát a Duna jobb és bal partján elterülő területet magába foglaló terület. Északról a Börzsöny vonulatai, délről, majd pedig nyugatról a Pilis és a Visegrádi-hegység határolja. Részét képezik a Duna szigetei is, melyek közül a legnagyobb a Szentendrei-sziget. A terület fő sajátossága a három nagy tájképi egység, mely között a teraszos folyóvölgy, a síkság és a középhegységi régió is megtalálható. A legmagasabb

pontja a Dunakanyarnak a 484 méter magas Szent Mihály-hegy. A Nagymaros fölé magasodó Hegyes-tetőn álló Julianus barát kilátóból, nyílik a legszebb kilátás az egész területre.

A Duna ezen a szakaszon igen sajátos mikroklímával rendelkezik. A folyó közelsége és a hegyek árnyékoló hatása tompítja a környező területre jellemző szélsőséges időjárást. Nem jön létre magasabb hőingadozás és néha az átlagnál is magasabb itt a hőmérséklet. Bár a kanyarulat nyugati oldalán, „takarásban” elterülő Zebegény olykor-olykor igen hűvös. A mégis aránylag meleg Dunakanyarban, 1929. februárjában a rekord hideget mértek: $-36,6\text{ }^{\circ}\text{C}$ -ot. Akárcsak az ország más területein, itt is a június hónap a legcsapadékosabb az évben.

A Duna bal partján elterülő települések fölé meredő Börzsöny növénytakarója igen változatos. A leggyakrabban előforduló fafajta a kocsánytalan tölgy, a csertölgy, illetve a bükk. Az erdőségek kiterjedése igen nagy. Sokhelyütt az egykoron mezőgazdasági művelés alatt álló területek ma már újra erdővel borítottak. Az egykori, ültetett gyümölcsösök jól megférnek, az erdei gyümölcsösök mellett. Az zárt erdős területek között található kisebb nagyobb rétek, megbúvó tisztások és igen jelentős kiterjedésű legelők is. A rétek, tisztások gazdagok gombákban, melyek jó része ehető, de nem ajánlott megfelelő szaktudás hiányában próbálkozni. A településeket körülvevő még ma is művelés, gondozás alatt álló területeken megtalálható a szőlő, a málna és elszórt ligetekben gesztenye. Az évszázadok folyamán többször pusztítással járványok, melyek fenyegették és részben ki is pusztították a nagy múltú növényfajtaikat.

A történelem folyamán a Börzsöny erdeiben vadásztak az Anjoukirályok és Hunyadi Mátyás. A vadállomány a mai helyzetét vizsgálva láttott már jobb napokat is, de ettől eltekintve az erdőlakó állatvilág igen gazdag. A nagyvadak közül a szarvas, az őz, a vaddisznó és a róka, míg a kisvadak közül a nyúl, a fácán és a fogoly a jellemző. A vadgazdálkodást és a

természetvédelmet segíti, hogy a Börzsöny dunakanyari vonulatainak jelentős része a Duna-Ipoly Nemzeti Park védelme és irányítása alá tartozik.

A Duna állatvilágát vizsgálva kijelenthetjük, hogy igen sok halfaj található a folyóban. Ennek ellenére egyes korábbi fajok (például a viza) a folyószabályozások és a túlzott mértékű halászat miatt mára már nem fordulnak elő a Dunakanyarban. A leggyakoribb ma a ponty, a márna, a csuka, a keszeg és a balin.

1.3.2. Infrastruktúra és gazdaság

A következőkben röviden ismertetném a feltérképezett települések infrastruktúráját és gazdaság helyzetét.

Közmű

Egy város, térség életében, későbbi fejlesztésében elengedhetetlen a megfelelő módon és korszerűen kiépített közműhálózat. A pest megyei adatokat vizsgálva jól kiolvasható, hogy 2003-ban a szennyvízcsatorna-hálózatba kapcsolt lakások aránya 65%-os, az ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya 93,6 %-os. A közzétett adatok alapján 2008-ban háztartások villamosenergia-felhasználásának aránya az összes felhasználáson belül 40,5 %-os. Pest megyében a közcsatornán elvezetett szennyvíz mennyisége 41,4 millió m³. A rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakosság arányáról az előző megyei adattal ellentétben csak Közép-Magyarországi adatok találtam, mely 96,3 %-os volt.

Oktatás

Oktatási intézmények terén igen pozitív a települések mérlege. Mindegyik településen működik óvoda és általános iskola. Verőcén és Szobon az óvodák mellett bölcsőde is áll a gyermekesek rendelkezésre. Az általános iskola, vagy azokkal párhuzamosan működnek művészeti- és zeneiskolák Szobon, Zebegényben, Nagymaroson és Verőcén. Esti tagozatos

gimnázium működik Nagymaroson (székhelye Balassagyarmat), Szobon pedig nappali tagozatos katolikus gimnázium. Emellett egyházi kezelés alá tartozó iskola a verőcei általános iskola, de ez a szobival ellentétben a református egyház kezelése alá tartozik.

Az általános iskolákba látogatók létszáma a települések lakosság-számával arányosak. A kisebb települések fiataljai, mind például Kismaros és Zebegény esetében sokszor nem a helyi általános iskolákban végzik el a tanulmányaikat, hanem a szomszédos települések, nagyobb iskolák tanulói lesznek. Például az elmúlt években sok diák és tanár, még a nagyobb településekről is, váltott iskolát és ment 8 osztályos gimnáziumba. Sokszor ez problémát jelent a helyi iskoláknak, mivel a kis településeken kis létszámú, olykor kényszerből összevont osztályok alakulnak ki.

Közművelődés

Az öt vizsgált település mindegyikén működnek a közművelődést szolgáló intézmények. Szobon ezt a célt szolgálja a József Attila Művelődési Központ, az Érdy János nevét viselő Könyvtár és Információs Központ. Szob városa ad otthont a Börzsöny Múzeumnak, mely turisztikai szempontból is fontos intézménye a településnek. Zebegényben a közművelődést és információszolgáltatást segítő közintézmény a Községi Könyvtár. Emellett itt működik, a Hajózástörténeti Múzeum, a Szőnyi István Emlékmúzeum és a Szőnyi István Képzőművészeti Szabadiskola tábora. Nagymaroson szintén megtalálható városi könyvtár, valamint művelődési ház, mely otthont ad a civil szervezetek és a város szervezte programoknak, kiállításoknak. A erdészeti épületében működik a Kittenberger Emlékiállítás. Egy felújított és kiállító teremnek berendezett Pincetárlat is áll a művészet érdeklődőinek rendelkezésére. A kismarosi közművelődést szolgáló intézmények a Kismarosi Művelődési Központ, a Klubkönyvtár és klubház, valamint a Ciszterci Nővérek Boldogasszony Háza Monostor Egyházi Nyilvános Magánkönyvtár. Végül Verőce közművelődési létesítményei a

Művelődési ház (Faluház), melynek része a helyi könyvtár és az Öreg rádiók Kiállítás. Szobhoz és Zebegényhez hasonlóan a község otthont ad egy múzeumnak, ez a Gorka Múzeum.

Egészségügy

Az egészségügyi, szociális és családügyi feladatokat ellátó intézmények a Dunakanyar ezen öt településén megtalálhatók. Orvosi rendelő mindenhol, fogorvosi szakrendelő és gyógyszertár Zebegény kivételével mindenhol található. Nagymaroson védőnői és mikro-térségi gyermekjóléti és családsegítő szolgálat is működik. Szobon üzemel egy szakorvosi rendelő, valamint egy mentőállomás is. Verőcéhez tartozik, de Kismaros felől könnyebben megközelíthető a Katolikus Szeretetszolgálat Migazzi Otthona. Végül Nagymaroson működik egy Öregek Otthona, a helyi idős lakosok számára.

Rendőrség

A települések és környezetük rendjére és biztonságára a helyben működő polgárőrségek, rendőrőrsök (Verőce, Szob) és azok kihelyezett körzeti megbízottjai ügyelnek. Az utak biztonsága mellett a Dunán való rendészeti feladatok ellátásért a nagymarosi vízi rendészet rendőrei felelnek. A rendvédelmi szervek mellett helyi székhelyű biztonsági szolgálatok is óvják a lakosság magántulajdonát, épületeit az illetéktelenekkel szemben.

Kereskedelem

A Dunakanyarban szinte mindenféle üzletkörben tevékenykedő, különböző méretű üzlet megtalálható, mely a helyi lakosság és az ide látogatók igényeit kellő képen kielégítik. Szobon és Nagymaroson üzemel benzinkút is, mely a személyautóval közlekedők szempontjából fontos. Az öt településen már nem működik nagyobb üzem és ipari park, mely döntő fon-

tosságú lenne a helyi lakosság foglalkoztatásában. Ebből következően negatívum, hogy így a települések elesnek jelentős iparüzési adótól, mely fontos lenne a költségek mérséklésére és esetleg növelné is a város vagyonát. Negatívum, hogy a lakosság komoly része így ingázásra kényszerül. Viszont pozitívum, hogy a települések eredeti szerkezet így megőrződött és nem torzult el, ami megeshet egy jelentősen iparosodott város esetében. Az megőrzött kisvárosi és községi arculata által a Dunakanyar megnyerő nyugodt térség érzetét keltheti.

Emellett természetesen fontosak a beruházások, csak figyelembe kell venni, hogy egy elrontott beruházás következtében hogyan változhat a település, vagy akár az egész térség megítélése. Például Nagymaros az esetek nagy többségében a vízlépcső kapcsán kerül csak említésre, holott igen egyedi és csodás természeti adottságokkal megáldott településről beszélhetünk, aki igyekszik ettől a tévhittől elszakadni.

1.3.3. Demográfiai jellemzők

Ezen fejezet alatt egy rövid demográfiai áttekintést szeretnék adni az 5 kiválasztott településről, melyben a Központi Statisztikai Hivatal által elkészített 2009-es Helységnévtár segített. A településeket méretük alapján fogom ismertetni a legnagyobbtól a kisebbek felé haladva.

A Dunakanyar szívének legnagyobb városa Nagymaros összlakossága összesen 4691 fő, melyből 91,8 % vallotta magát a magyar, 3,7 % a német, 1,4 % a cigány és 0,3 % a szlovák etnikum tagjának. A maradék 8,1 % hova tartozása ismeretlen. A város vallási felekezeteinek megoszlása a következő: 73,3 % római katolikus, 5,3 % református, 1 % evangélikus, 0,2 % pedig görög katolikus, a többi felekezeten kívüli, vagy ismeretlen. Egy kisebbségi önkormányzat működik, ez a cigány kisebbségi önkormányzat

A második legnagyobb település Verőce, a maga 3486 lakosával. Etnikai feloszlása a következő: 86,8 % magyar, 1,3 % német, 0,6 % cigány, 0,6 szlovák, 0,1 % román, a többi ismeretlen. A lakosság 60,2 %-a a római

katolikus, 15,1 %-a a református, 1,5 %-a az evangélikus és 0,6 %-a helyi görög katolikus felekezet tagja. A maradék pár százalék felekezeten kívülinek vallja magát, vagy nem válaszolt a hivatal erre irányuló kérdésére. Verőcén is működik kisebbségi önkormányzat. Ez a német kisebbségi önkormányzat.

A lakosságszám szerinti felsorolásban a mindössze 2986 főjével, a harmadik helyet Szob városa foglalja el. Itt is akár csak az előző településeken magas a magukat magyarnak vallók aránya. A lakosság 91,9 %-a magyar, 0,6 %-a pedig német. A maradék 8,1 % ismeretlen. A városlakók 65,2 %-a római katolikus, 7,3 %-a református, 2,2 %-a evangélikus, 0,8 %-a görög katolikus, a maradék felekezet kívüli, vagy van válaszolt. Kisebbségi önkormányzat nem működik a városban.

Kismaroson a 2009-es KSH jelentése alapján 2009-en laknak, akik közül 95,2 % a magyar, 5,5 % a német, 0,6 % a szlovák etnikum tagja és 4,7 % hova tartozása ismeretlen. A lakosság 74,5 %-a a római katolikus, 6,6 %-a a református, 1,4 %-a az evangélikus és 0,7 %-a a görög katolikus vallásúak. A lakosság többi tagjának vallási meggyőződése ismeretlen, vagy felekezeten, vagy nem válaszolt a feltett kérdésre. Ebben a községben is működik kisebbségi önkormányzat, ez pedig a német.

A legkisebb település az 5 közül Zebegény községe. Lakosainak száma 1181 fő. Az etnikai megoszlás: 95,7 % magyar, 19,3 % német, 0,8 % szlovák, 4,2 % ismeretlen. A felekezeti megoszlás a következő képen alakul: 76,4 % római katolikus, 5,4 % református, 1,3 % evangélikus, 0,6 % görög katolikus, a többi nem ismert, vagy felekezeten kívüli. Itt nem működik kisebbségi önkormányzat.

Ahogy a számokból olvasható a lakosságban domináns a magyar lakosság, de emellett erősek még a sváb örökhöz való kötődés. Nagy a római katolikus egyházközségek tagjainak száma, de szép számban vannak református és evangélikus hívek is a térségben. Aránylag kicsi a felekeze-

teken kívüli lakosság száma, és helyenként működnek kisebbségi önkormányzatok is.

Zárásként, ami még a demográfiához tartozik és fontos tudnivaló egy térségről, az a munkanélküliek száma. A KSH honlapjáról megtudható, hogy a településeken mekkora a nyilvántartott álláskeresők száma. Pest megyében ez az országos átlag alatt van. A kutatott települések mindegyikén a szám 90 fő alatti volt. Az utolsó adatok, melyeket felkutattam a következő értékeket mutattak: Kismaros – 43 fő, Nagymaros – 78 fő, Szob – 81 fő, Verőce – 70 fő, Zebegény – 26 fő.

1.3.4. Turisztikai kínálatot befolyásoló tényezők

Közlekedés:

A pihenni, vagy éppen aktívan kikapcsolódni vágyó turista a Dunakanyarba való eljutáshoz választhat a közúthálózat, a vasúthálózat és a hajóközlekedés között. A Dunakanyar 5 kiválasztott települése személyautóval történő megközelítéséhez Budapestről a M2-es autópálya, majd a 12-es főút vehető igénybe. Vácról több buszjárat útvonala is érinti a településeken. Az ország vasúti hálózatába a 70-es vasútvonalon keresztül csatlakozik a terület. Ez a vonal a Budapest – Vác – Szob vasútvonal, mely a határt átlépő vonatok miatt a nemzetközi tranzit forgalomnak is a része. A vonatok jelentős része a Nyugati-pályaudvarra érkezik és innen is indul. Az utazás hosszát és az út közbeni megállóhelyek számát figyelembe véve különböző lehetőség közül választhat a turista. A személy, a gyorsított, a zónázó vonatok mellett nosztalgia vonatok is indulnak. A széles nyomtávú vasúti vonalak mellett Kismarosról Királyrétre, Szobról pedig Márianosztrára indulnak keskeny nyomtávú kisvasút vonalak, melyek plusz attrakcióként vonzzák a Dunakanyarba és a Börzsönybe kirándulni vágyókat. A vízi forgalom igen sűrű a Dunakanyarban. A Mahart több szárnyas- és kirándulóhajója is megáll a nagymarosi hajóállomásnál. Több kompátkelő is találha-

tó a Duna Szob-Verőce közötti szakaszon. Személyszállításra és a gépjárműszállításra alkalmas átkelőhelyek Nagymaros és Visegrád, illetve Szob és Pilismarót között található

2. Adatgyűjtés

A dolgozatom első és legfontosabb feladatának azt tartottam, hogy létrehozzak egy adatbázist, ami tartalmazza a Dunakanyar Szob-Verőce szakaszán található fontosabb látnivalókat, nevezetességeket, szállodákat, éttermeket, fontosabb közlekedési csomópontokat, kisebb kocsmákat, sörözőket, élelmiszerüzleteket. Olyan turisztikai attrakciókat kerestem, melyek fontosak lehetnek a városokba, falvakba érkező utazók számára. A felsorolt attrakciók mellett felkerestem a fontos közintézményeket, hivatalokat, plébániákat is, melyek szintén szükségesek lehetnek egy turista számára és szerves részét képezik a települések szerkezetének.

A településeket és környéküket részben gyalog, részben pedig személyautó segítségével jártam, illetve utaztam be. A felméréseket egy Garmin GPS map 60Cx hobby GPS-szel végeztem, melyet az ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai tanszék GPS tárából kölcsönöztem a mérések idejére. Törekedtem arra, hogy minden mérést ugyanazzal a műszerrel végezzem el. A használt műszer a mérések alkalmával megközelítőleg 3-5 méteres pontosságú volt. Számomra ez a pontosság tökéletesen megfelelt.

Mielőtt azonban a tényleges felmérést megkezdtem, egy rövid listát készítettem, hogy melyek a felmériendő épületek, legyen szó közigazgatási létesítményekről, avagy a vendéglátóipar egyik versenyzőjéről, emlékművek stb., melyeket okvetlenül fel kell tüntetni a készítendő térképen, térképeken. Erre a megelőző adatgyűjtésre a települések honlapjait és helyi alkotók helytörténeti könyveit használtam fel. Ezen kívül, ha fellelhető volt, akkor korábbi turisztikai szóróanyagot is beszereztem.

Az előzetes gyűjtésből összeállított jegyzetek alapján kezdtem meg a tényleges műszerrel történő felmérést. A települések felmérésére a terület nagysága miatt más-más nap került sor. Összesen 5 alkalommal történt sikeres mérés. Március 12-én, 20-án, 24-én és 27-én, valamint április 2-án.

Az első időpontot leszámítva, mikor ugyanis felhős égbolt és elszórt napsütés volt a jellemző, minden mérési alkalommal napsütés, tiszta égbolt, vagy néhol elszórt felhőzet segítette a munkámat.

Záró összegzésként megemlíteném, hogy az adatgyűjtés során véleményem szerint sikerült kellő mennyiségű információt szerezni az adatbázishoz. Természetesen, ha nem sikerülne minden adatot ábrázolni a térképen, ennek ellenére mégis fontos azok bővítése és folyamatos frissítése. Az adatgyűjtés mellett személyes élménynek könyvelhetem el, hogy a mérések során sikerült a városom környező településeit szélteben hosszában bejárnom és kellő képen megismernem azok turisztikai kínálatát, melyeket remélem, ha időm engedi, mint „vendég”, az eljövendőben meg is látogathatok.

3. Térképi Alap

Első lépésként, miután megtörtént a GPS-es adatgyűjtés, nekiláttam a térképi alap elkészítéséhez. Ezen fázis első lépése volt, hogy az ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszékén található 1:10 000 méretarányú EOTR topográfiai térképszelvényeket digitálisan átalakítsam és, így készíthessem el a térséget egészben és részben bemutató áttekintő, illetve turisztikai térképemet.

A Tanszéken található szelvények közül a 75-132-es, 75-134-es, 75-141-es, 75-142-es, 75-143-as, 75-144-es, 75-231-es, 75-233-as, 75-321-es, 75-322-es számú szelvények kerültek digitális átalakításra (szkennelésre) és feldolgozásra. (A Mellékletekben megtalálható a digitális átalakításhoz hozzájáruló dokumentum.)

3.1. Georeferálás

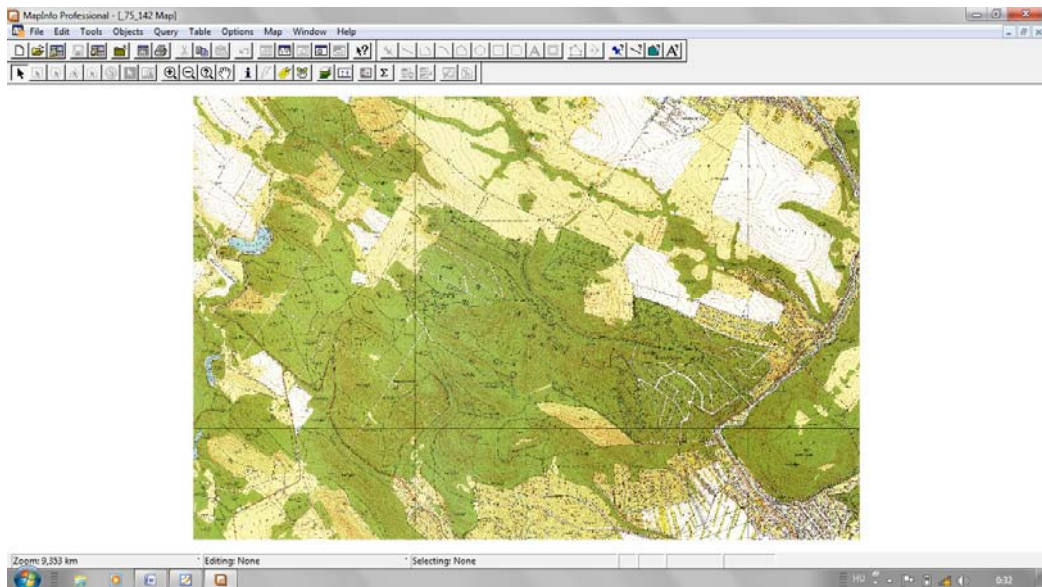
A térképszelvények beszkenelését követően a térképszelvényről egy digitális kép formátum jön létre, és így lehetővé válik annak digitális úton történő formázása, megváltoztatása. A beszkenelt térképszelvényeken az általam kiválasztott szerkesztőprogramban előzetes georeferálás nélkül nem lehet raszteres állományt szerkeszteni.

A digitális átalakítási folyamat második lépése így a georeferálás lett. Ekkor a használt térképszerkesztő program segítségével x , illetve y koordinátákat adok a térkép mind a négy sarkának, így határozom meg a szelvény pontjainak térképi koordinátáit. A térkép felesleges részei levágásra kerülnek és csupán az előbbi négy ponttal körülhatárolt, rácshálószerű fedett négyzet marad meg. Az így kapott térképszelet a térképszelvény érdemi részét tartalmazza.

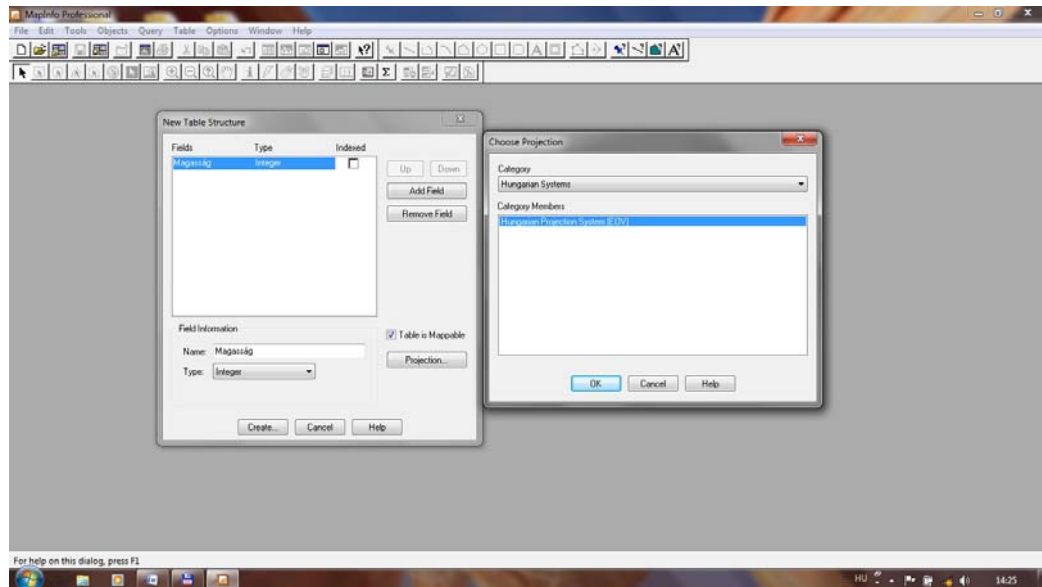
A georeferálást több programmal is sikeresen el lehet végezni. Jelen esetben én a MapInfo Professional 9.5 szerkesztő program mellett tet-

tem le a voksomat. Döntésemet az indokolja, hogy korábbi tanulmányaim révén már találkoztam ezzel a programmal és a témámhoz szükséges technikai hátteret teljes mértékben biztosította.

Az így átalakított térképszelvények formátuma már nem a szkenneléskor létrehozott *.jpg*, hanem *.tiff* formátum lesz. Ezen formátumot már képes a program kezelni, és ha szükséges több ilyen szelvényt is képesek vagyunk összeilleszteni. Az én esetemben a térkép a már említett 10 szelvényt foglalja magába.

A *.tiff* fájlok MapInfo-ban történő első megnyitása alkalmával a program egy *Choose Projection* nevű ablakot dob fel. Ebben az ablakban kell beállítani, hogy milyen vetületi rendszert kívánunk használni. Én itt a *Hungarian Systems/Hungarian Projection System (EOV)*-t választottam. Ez a lépés, információ igen fontos a további munkafázisokban is. Ha a program a későbbi rétege elkészítésekor vetületet kér, ezt a vetületi rendszert kell választani.

Ellenkező esetben, ha más lesz a vetületi rendszer, egyszerűen nem fog megjelenni a szelvényen az új réteg. Ebben az esetben több órányi munka is kárba veszhet. A folyamatot végül egy *ok* gomb lenyomásával felyezhetjük be. Ekkor a program a *.tiff* formátumú képből egy *.tab* formátumú réteget hozott létre.

Már ugyan nem a georeferálás körébe tartozik, de a következő lépésnél a georeferált térképszelvények mindegyikét megnyitottam és elmentettem egy workspace fájként (**.wor*), ami a további munkámat célzott segíteni. A *.wor* fájl együtt kezeli a megnyitott rétegeket. Jelen esetben még csak 10 georeferált szelvényt, de a később elkészítendő rétegeket is. Előnye, hogy egy esetleges bezárást követően segít visszahívni a bezárás előtt fentlévő *.tab* fájlokat, vagyis rétegeket.

Ezt követően láttam neki a térkép érdemi szerkesztésének. A következőkben a vektorizálási munkámat szeretném ismertetném.

3.2. Vektorizálás

Első lépéseként a *File* menüpontra kattintottam és kiválasztottam a *New Table*-t, vagyis egy új felületet, réteget hoztam létre, mely tartalmazni

fogja a rajta szerkesztett vektoros adatokat. A *Create New Browser*-hez téve az *x*-et haladtam tovább. A *Field Information*-nél megadtam a nevet, típust. A *Type*-nél a számadatok esetében az *Integer*-t, a szöveges adatok esetében pedig a *Character*-t választottam. A szöveges formátumnál a *Width*-hez beírva beállítottam a szöveg karakterszámát is. Majd a *Projection* fül következett. Itt az előzőekben már említett *Hungarian Systems/Hungarian Projection System (EOV)*-et választottam. Így ez a réteg is az Egységes Országos Vetületi Rendben fog készülni és helyesen ráilleszhető lesz a térképszelvényekre. Miután ezekkel végeztem megjelent a mentés ablak. Itt beírtam a réteg nevét és beállítottam a mentés helyét.

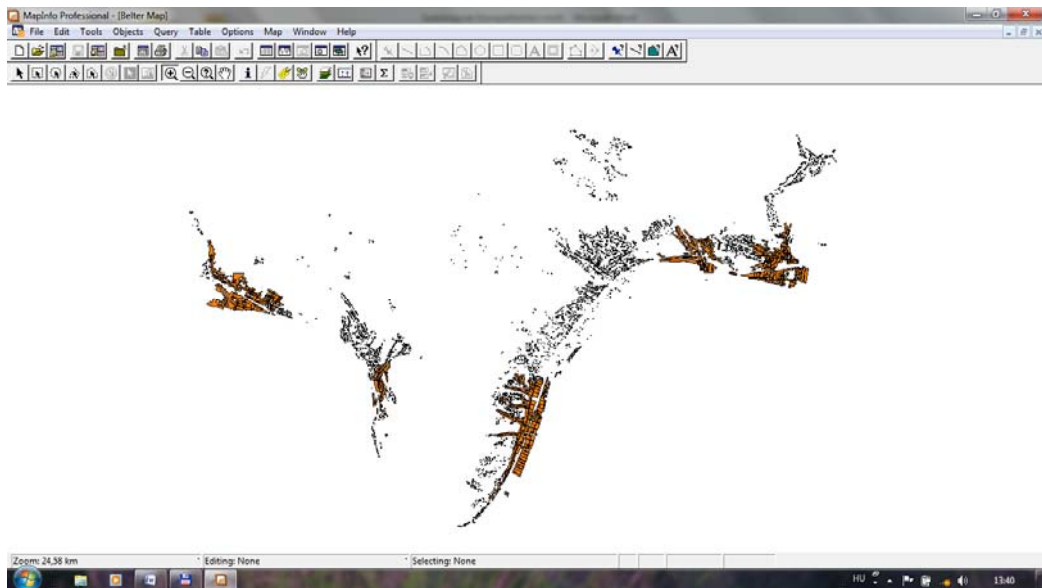
A rétegeken a *Drawing* menüsört használva szerkesztettem. Az *Options* fülből legördülő menüben tudtam változtatni a *Poliline Style*, *RegionStyle*, a *Text Style* és a *Symbol Style* segítségével a meghúzott vonalakat, megalkotott felületeket, megírt betűket, leszűrt pontok stílusát, tulajdonságait.

Én a vektorizálás során három térképet készítettem, melyek bemutatják a Dunakanyart és azon belül két különböző méretben Nagymarost. Legelső célkitűzésem között szerepelt a Dunakanyar kiválasztott öt településének teljes digitális feldolgozása, vagyis egy nagy, teljes Dunakanyart ábrázoló, és 5-5 kisebb térkép elkészítése, melyek közül a legkisebbek az azokat használó turisták számára alapvető és fontos információkat tartalmaznak. A teljes feldolgozás eredményeként 3térkép készült el véglegesen és került kinyomtatásra.

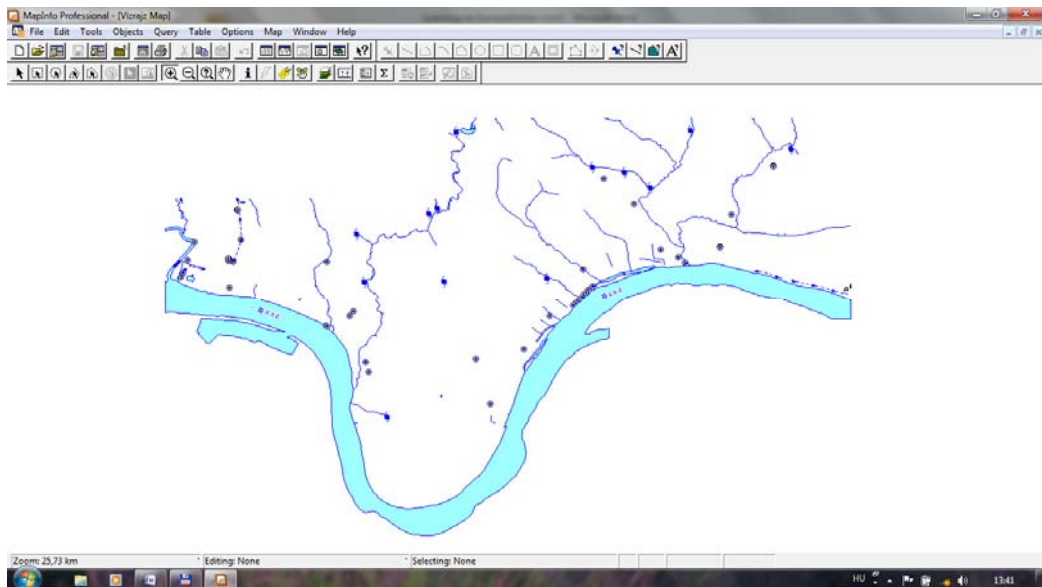
3.2.1. Dunakanyar

A legnagyobb méretarányú térképen a Dunakanyar vizsgált részét szándékoztam ábrázolni. Itt a következő rétegeket hoztam létre:

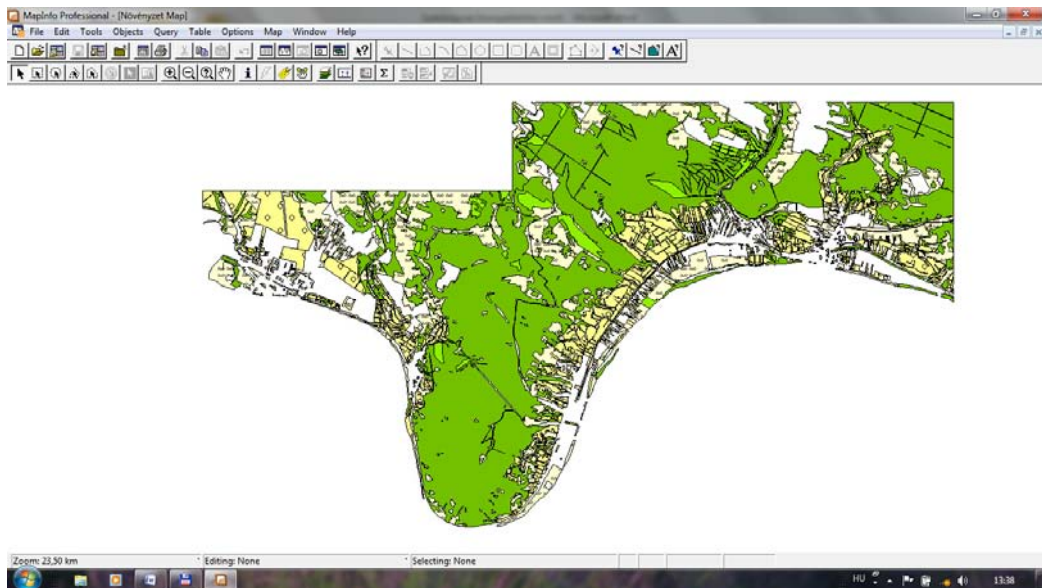
- Belterület - (*Belter..tab*) – a beépített területek, terek, parkok, fontosabb intézmények kerültek erre a rétegre

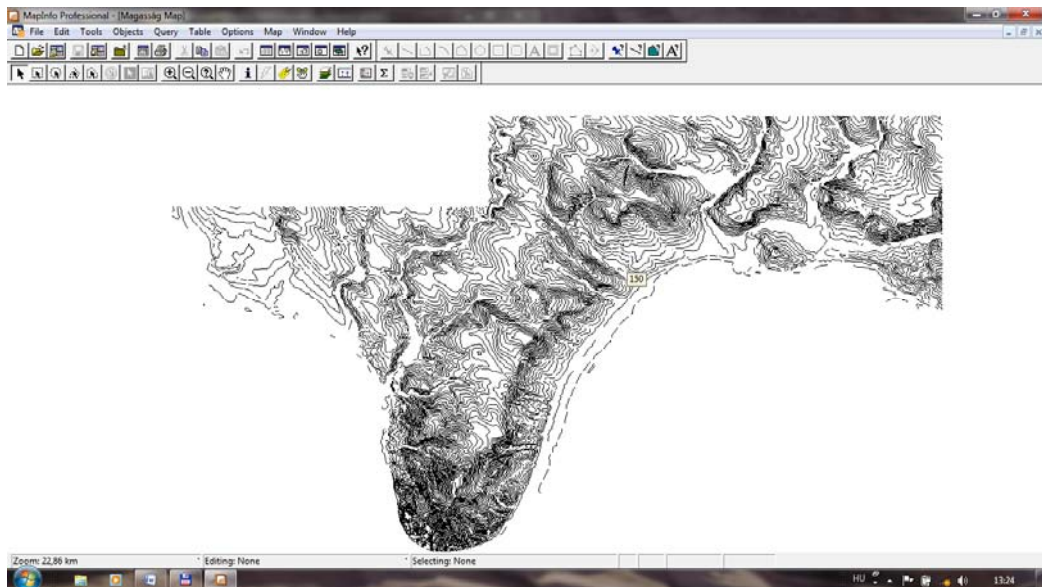
- Vízrajz – (*Vízrajz.tab*) – erre a rétegre kerültek a források, a nagyobb vízfelületek, vízvezetékek, vízfolyások és egyes füves területek (vizes borítottság)

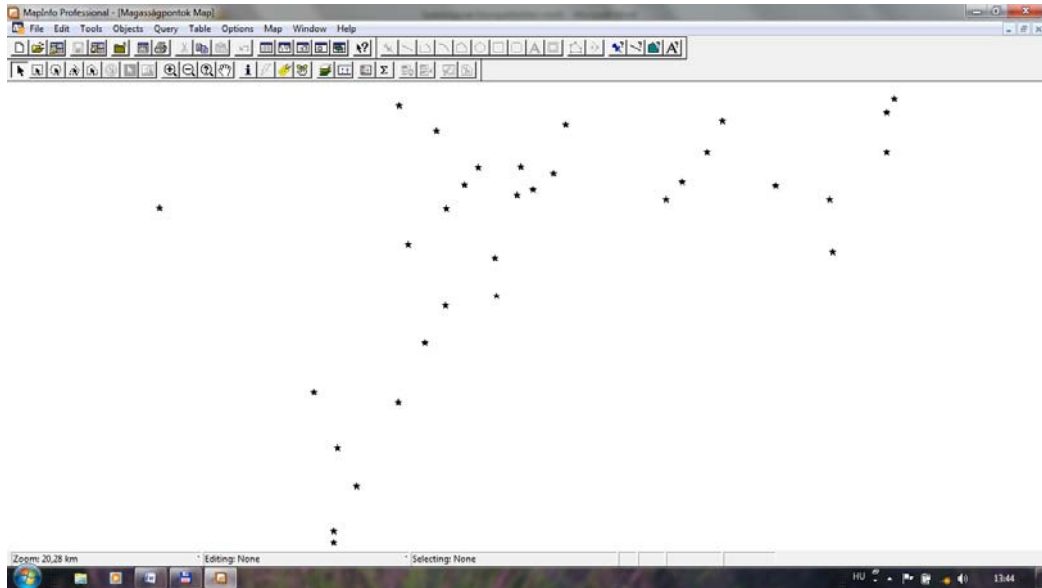
- Növényzet – (*Növényzet.tab*) – itt feltüntettem a felszint borító növénytakarót / füves területek, gyümölcsösök, szőlősök, csemetés, ültetett erdők, erdők, parkok/

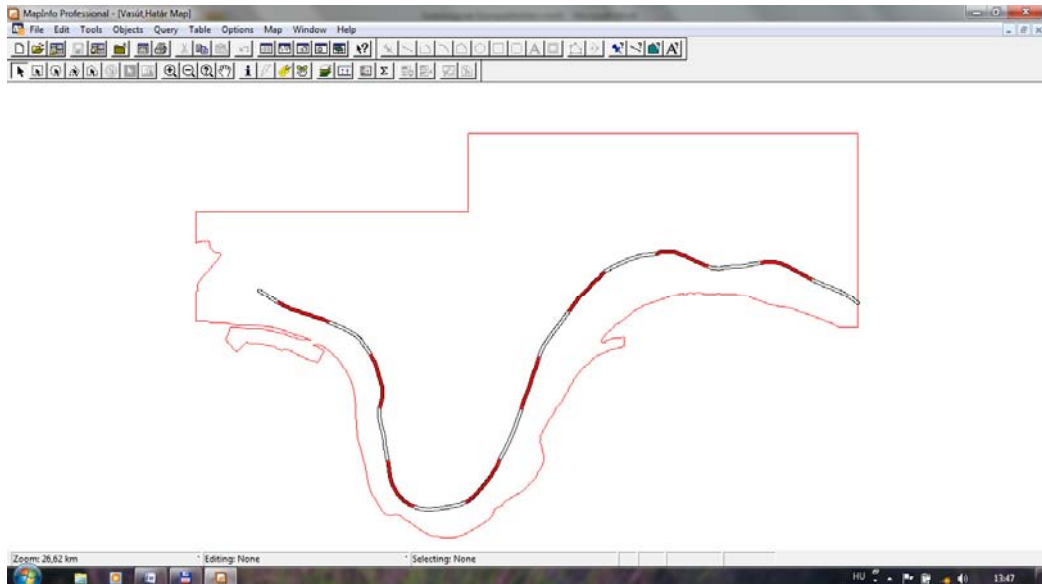
- Magasságvonalak – (*Magasság.tab*) – a szintvonalak meg-
rajzolásánál a térkép későbbi méretét vettem figyelembe, így
csupán 10 méterenként történt meg a szintvonal átrajzolás

- Magasságpontok – (*Magasságpontok.tab*) – egy apró csil-
laggal jelöltem a fontosabb magasságpontokat, csúcsokat,
magaslatokat

- Vasút – (*Vasút.tab*) – itt a Budapest-Szob vasútvonal erre a szakaszra eső részét ábrázoltam
- Határ – (*Határ.tab*) – a digitalizált terület keretére húztam ezt a réteget, mely a digitalizálás határát volt célzott megadni

- Térképjelek – (*Térképjelek.tab*) – ennél a térképnél a térkép névanyaga lett csupán a réteg része

A rétegeket végül a szelvényekhez hasonlóan egy *workspace*-be mentettem el. Ez a *Térkép_egész2.wor* nevet kapta. Ez a későbbi változtatásoknál, illetve a rétegek együtt mozgatásánál nagy könnyedséget okozott.

3.2.2. Nagymaros város

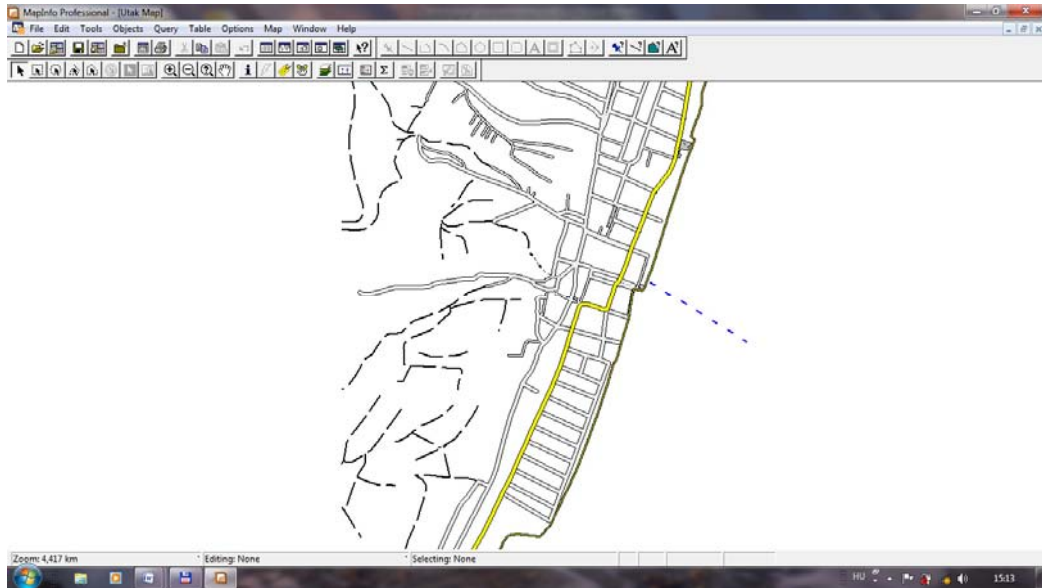
A várostérkép szerkesztése esetében könnyítés volt a számomra, hogy a korábban készült rétegek adataiból csupán szelektálni kellett és a megfelelő méretre kellett szabni. A rétegek nem változtak, csupán méretük lett kisebb. A munka időtartamát - megjegyzésként igen nagymértékben - lerövidítette, hiszen a vektorizálás tapasztalataim szerint a legtöbb időt veszi igénybe a térképalkotás folyamatából.

Első lépésben egy kisebb *határ.tab*-ot hoztam létre. Itt egy keretet húztam, és ráillesztettem egyenként a még meglévő rétegekre. A *Set Target* és *Erase Outside* parancsok segítségével kivágtam a négyzeten kívüli részeket és így létrejött a nagyobb méretarányú térkép. A folyamat végén egy új réteggént elmentettem a kivágott részeket.

Természetesen a méretarány növelése, több részletesebb térképi jelrendszert igényelt, így ez a réteg kis mértékben ugyan, de gyarapodott.

Új réteget is létrehoztam a már említett módszert követve. Új réteggént jött létre:

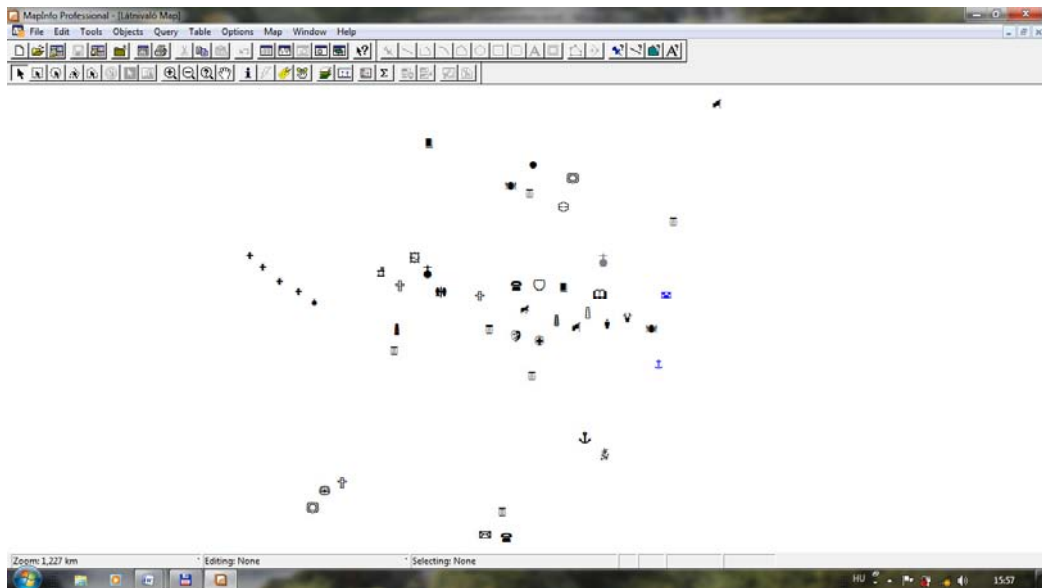
- Utak - (*Utak.tab*) – ebben az esetben szándékoztam ábrázolni Nagymaros úthálózatát, a kisebb földutaktól kezdve a magasabb rendű, burkolt utakig

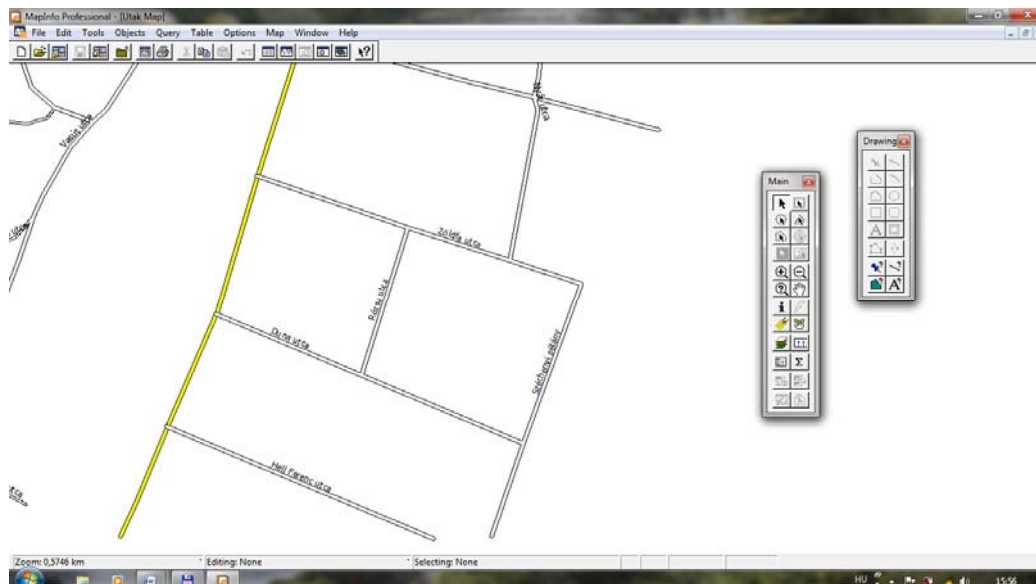
Ezt a folyamatot is egy *workspace*-be mentettem el. Ebben az esetben a *Nagymaros_egész.wor* nevet adtam neki.

3.2.3. Városközpont

Ebben az esetben is az előző térképet használtam alapként. Új réteggént létrehoztam egy *Látnivalók.tab* réteget, ahol a város központjában fekvő látnivalókat, közintézményeket szándékoztam ismertetni.

Az utcákra szintén kirattam a neveket, melyeket hosszas rendezgetés után ugyan, de sikerült a kívánt pozícióba tennem.

Az utak neveit a *Layer Control* segítségével, azon belül is a *Label* ikonra kattintva tudtam megjeleníteni. Az így felnyíló ablakban lehetőségem nyílt, hogy tetszés szerint rendezzem el az utak neveit. Én, mint az a beillesztett képen is látszik, a vonalak irányával párhuzamosan tettem le a neveket.

Ennél a térképnél is voltak újabb rétegek, melyek segítettek a munkámat. A 2.fejezetben megemlített GPS-es mérések eredményeit, pontjai segítettek az intézmények, látnivalók, látványosságok, üzletek, állomások szimbólumainak minél pontosabb elhelyezését.

Végül ezt is egy *workspace*-be mentettem el, méghozzá *Nagymaros_városközpont.wor* néven

3.3. GPS adatok megjelenítése

Mint már korábban említettem a Nagymaros városközpontjáról készült térkép esetében a GPS-szel végzett terepi mérés adatait használtam

fel. A következőkben ismertetném az adatok útját a méréstől, a megjelenítésig.

A terepi munka befejeztével a mérési adatok a GPS Track Maker program segítségével töltöttem le a műszerről. Az szerkesztőprogram ezeket az adatokat *.gtm* formátumban mentette el. Ez kisebb problémát okozott, mivel a MapInfo nem nyitja meg ezeket a formátumokat, így a mérési adatok ilyen kiterjesztésű formátumban, ezen program használatával nem valósulhattak közvetlenül meg. A két program, illetve formátum közé egy harmadik programot, illetve formátumot hívtam segítségül. A Global Mapper v.8.02 volt az a program, mely segített megoldani a problémámat. A programba történő belépést követően megnyitottam a *Nagymaros.gtm* fájlt. Ez után a *File/Export vector data/Export Shapefile* vonalon haladva egy *shape* fájl elkészítését céloztam meg. A mérési adataimat így a MapInfo fel tudja majd ismerni és meg is fogja jeleníteni. A következő lépés a megjelenő ikon kitöltése volt. Az *Export_Areas*, az *Export_Lines* és az *Export_Points* beikszelés után a *Select* kitöltése következett. Ide én a *Nagymaros_Aeras*, *Nagymaros_Lines*, és *Nagymaros_Points* neveket írtam be. Ezt követően megtörtént a mentés és létrejöttek a *shape* fájlok.

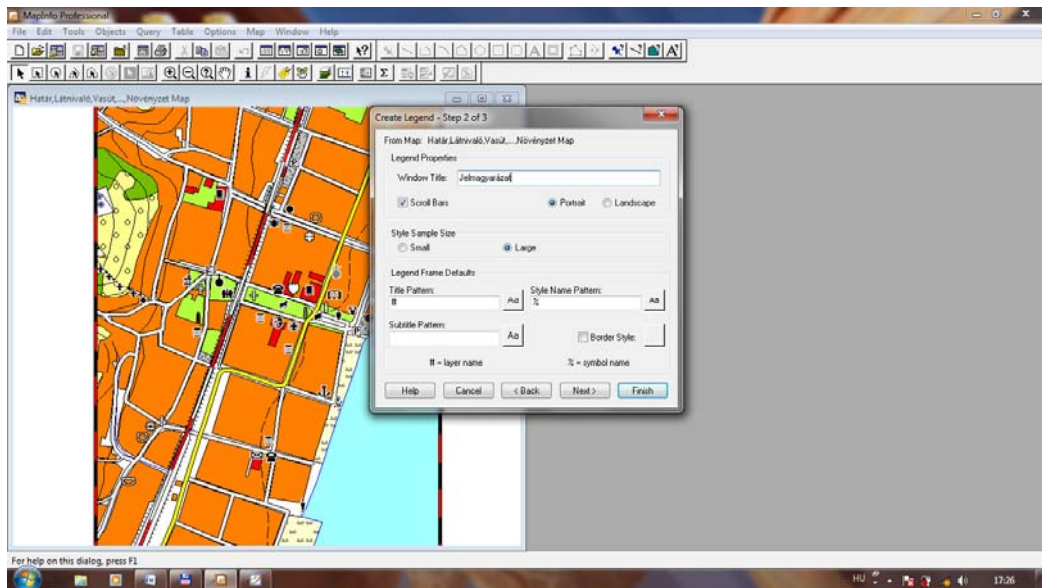
A létrehozott formátumot a MapInfoba egyszerűen az *Open* parancs segítségével sikerült megnyitni. Itt beállítottam, hogy a **.shp* fájlokat nyissa meg. A két *shape* fájlt a program rögtön felismert. Csupán a *Projection* menüben kellett átállítani a vetületi rendszert az ismert *Hungarian Systems/Hungarian Projection System (EOV)* módon és a MapInfo létrehozta a mérési adatok *.tab* fájljait.

4. A nyomtatott térkép elkészítése

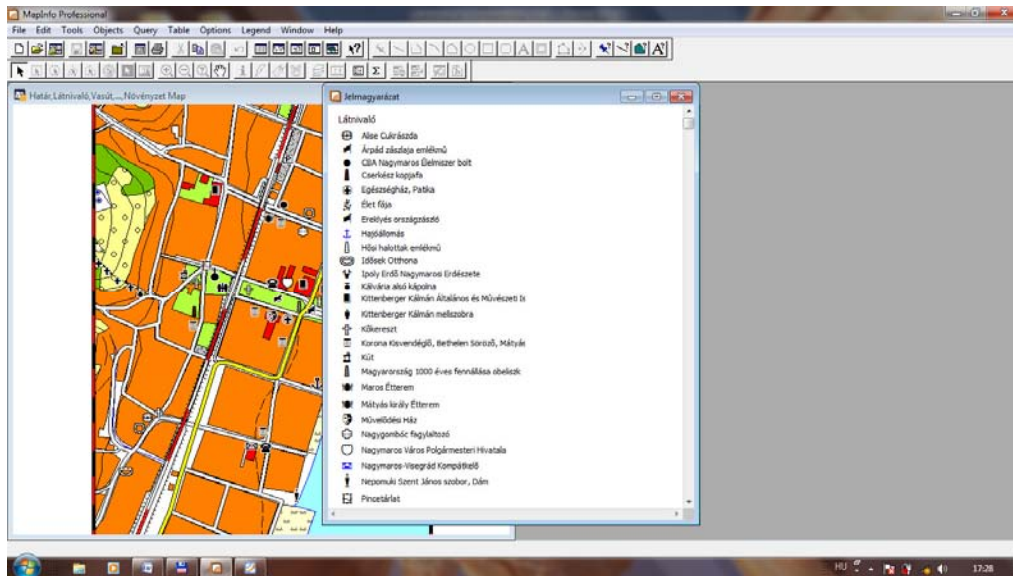
A térképek digitális elkészítését követően azok papírra való ki-nyomtatásukat tűztem ki elérendő célként.

A MapInfo lehetővé teszi a használója számára, hogy a nyomtatási képbe jelkulcsot, méterléceket, szöveget és egyéb jeleket is hozzáillesszen, melyeket a térkép tartalma, célja, formája megkíván.

Először is megnyitottam a már elmentett rétegeket, természetesen a *workspace* segített a közös megnyitásban, és a *Map/Create Legend* vonalon haladva sikeresen megcsináltam a térkép jelmagyarázatát. A felugró ablakból kiválogattam azokat a rétegeket, amelyek adatait szerettem volna közölni a jelmagyarázatban, majd a *Next* gombra kattintottam. A következő ablakban a *Legend Properties*-nél beállítottam a Jelmagyarázat tulajdonságait.

Végül pedig *Finish* gombot nyomva a program létrehozta a térkép-
pemhez az ajánlott jelmagyarázatot.

Ezt követően a *Window* menü belüli *New Layout Window* fülre kattintva, majd a *Frames for All Currently Open Windows*-hoz téve az *x*-et és az *Ok* gomb lenyomása után megjeleni a térkép nyomtatási képe. Ebben az ablakban lehetőség van arra, hogy a megnyitott térképet, a jelkulcsot, illetve egyéb kiegészítő jeleket helyezjük el a nyomtatási lapon. Az én esetemben a két Nagymaros térkép és azok jelkulcsa 2x2 A4-es lapon lett meghatározva. Egy lapon a térkép, a másikon pedig a Jelmagyarázat található. A nagy Dunakanyar térkép esetében az A4-es méret nem volt megfelelő, így az A3-as méret lett kiválasztva a *File/Page Setup*, illetve a *File/Print* menüben.

Ezt követően a nyomtatás következett. A minőség megtartása volt az elsődleges cél. A MapInfo felkínálja a lehetőséget, hogy a megalkotott *Layout *.jpg* formátumban kerüljön elmentésre. Ezzel a formátummal az a probléma, hogy az adatok elvesztésével igyekszik elérni a kis méretét. A minőség megóvásában végül egy ingyenes program, a CutePDF segített. A program létrehoz egy virtuális nyomtatót a számítógépen és a „virtuális nyomtatás” során a fájlokat *.pdf* formátumban menti el.

Miután a térképek *.pdf* formátumúak lettek, az innen történő ki-nyomtatás után tökéletesen meg lehettem elégedve a képek minőségével.

5. Zárszó

Véleményem szerint a szakdolgozatom elérte a célját.

Az adatbázis, melyet létrehoztam, több száz rögzített pont koordinátáját tartalmazza, melyek feldolgozása, még hátra van. A városok közül is csupán a szívemhez legközelebb álló készült el. A jövőbeni tervek alapján a kimaradt 4 település is feldolgozásra kerül, hiszen fontos, hogy az összegyűjtött adatállomány eljusson azokhoz, akiknek erre szükségük van, vagyis a fogyasztókhöz.

Az adatok papírlapra történő nyomtatásával történő terjesztése mellett, digitális módon is el lehet juttatni a kívánt célközönséghez a bedolgozott adatokat. Erre tökéletes lehetőséget kínál egy honlap a világhálón.

Végző gondolatként megemlíteném, hogy sikerült 3 minta térképet elkészíteni, melyek példaként szolgálhatnak a további szerkesztési munkálatokhoz. Remélem emellett dolgozatomban sikerült kellő képen bemutatnom, hogy hogyan lehet egy raszteres állományból vektoros állományt létrehozni és azt miképpen lehet papírra nyomtatható formában a nagyközönség elé tárni.

6. Irodalomjegyzék

Nyomtatott források:

- Elek István: Bevezetés a geoinformatikába, ELTE Eötvös Kiadó, 2006
- Michalkó G.: A turizmuselmélet alapjai, Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár, 2004

Szaktervezések:

- Maurer M.T. A kulturális turizmus vonzerőinek idegenforgalmi értékelése Nagymaroson 2007
- Maurer B. Nagymaros helye és együtt működései a Budapest – Közép-Dunavidék régió belül 2002
- Szabó B. Tokaj-borvidék idegenforgalmi célú térinformatikai rendszere 2009

Helyi alkotók művei:

- Döbrössy Mihályné: Örökségünk Nagymaros, 2004
- Döbrössy Mihályné: Fájdalmas örökségünk, 2006
- Dr. Seregi Gy.: A mi Dunakanyarunk, 2005

Internetes hivatkozások:

- Regionális Turisztikai és Információs Portál - www.dunakanyar.hu
- Nagymaros város honlapja - www.nagymaros.hu
- Kismaros község honlapja - www.kismaros.hu
- Verőce község honlapja - www.veroce.hu
- Szob város honlapja - www.szob.hu
- Zebegény község honlapja - www.zebegeny.hu
- MÁV Nosztalgia honlapja - www.mavnosztalgia.hu

- MAHART PassNave Személyhajózási Kft. –
www.mahartpassnave.hu
- Központi Statisztikai Hivatal honlapja - www.ksh.hu
 - A Demográfiai folyamatok regionális különbségei 1980-2007
 - A Magyar Köztársaság Helységnévtára, 2009
 - Környezetvédelmi ráfordítások és környezetvédelmi ipar, 2008
- Központi Régió Honlapja - www.kozpontiregio.hu
- Itthon otthon van! - www.itthon.hu
- Világvándor.hu – Határtalan utazás honlapja – www.vilagvandor.hu

7. Köszönetnyilvánítás

Köszönetet szeretnék mondani Kovács Béla tanár úrnak, hogy mindenben segítségemre volt és bármikor fordulhattam hozzá, ha problémába ütköztem a dolgozat írása, szerkesztése közben.

Továbbá meg szeretném köszönni a tanszék dolgozóinak, kiemelten Szekerka Józsefnek, hogy szintén segítették a munkámat tanácsaikkal és észrevételeikkel.

NAGYMAROS VÁROS TÉRKÉPE

Készítette: Maurer Mihály Tamás
az ELTE-TTK Földtudomány BSc.-s hallgatója, 2010, Nagymaros

Térképjelek

	Aluljáró
	Vasútvonal
	Benzinkút
	Kápolna
	Kemping
	Posta
	Templom
	Hajóállomás, Rév
	Pig. Hivatal

Vízrajz

	Vízmű
	Vízfolyás
	Vízfelület

Belterület

	Beépített terület
	Tér, park
	Temető
	Fontosabb épületek

Vasút

	Vasútvonal
--	------------

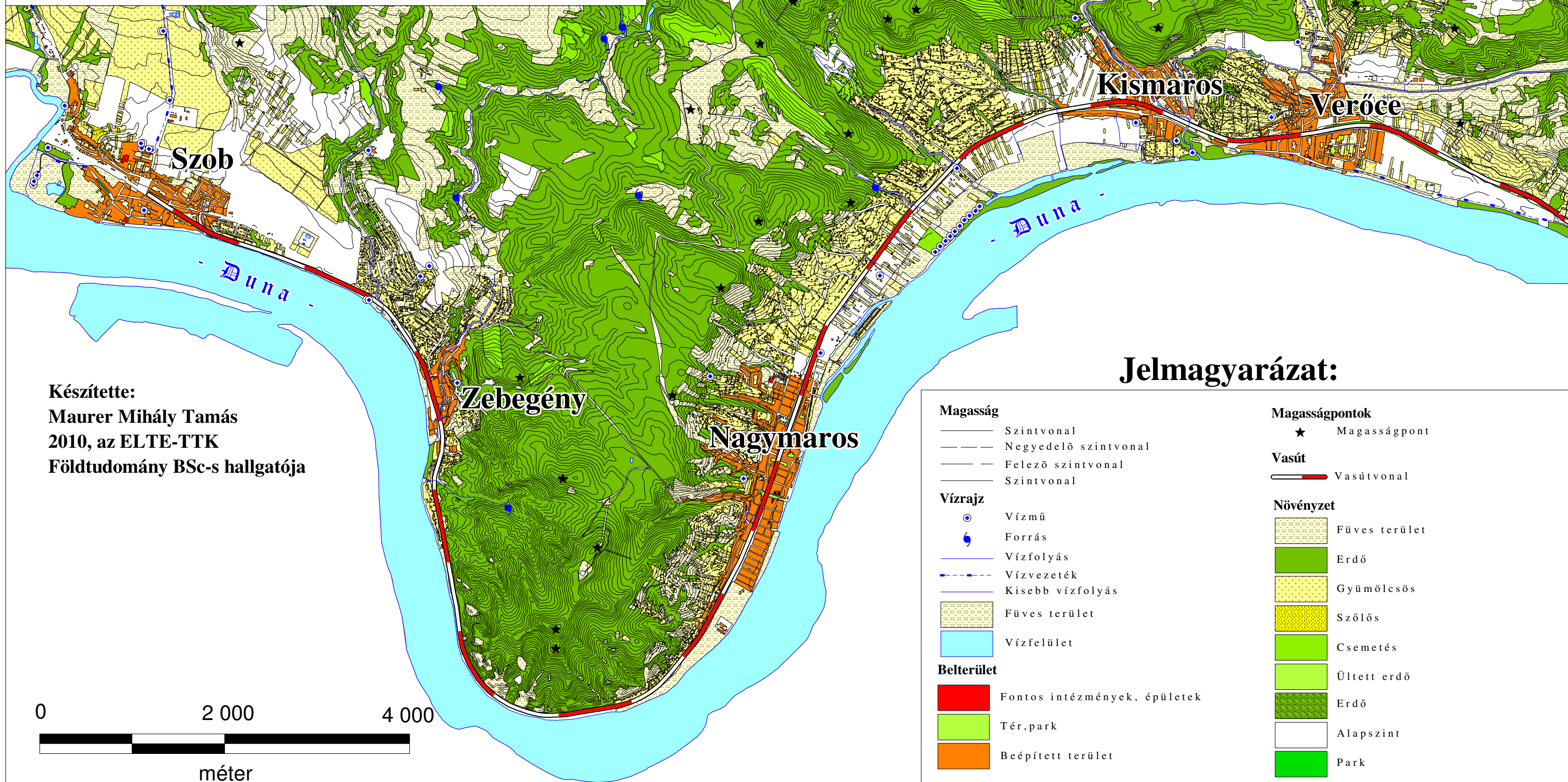
Utak

	Alsóbb rendű közút
	Burkolt közút
	Kerékpárút
	Révátkelő
	Főútvonal
	Kálvária
	Füldút
	Parkoló

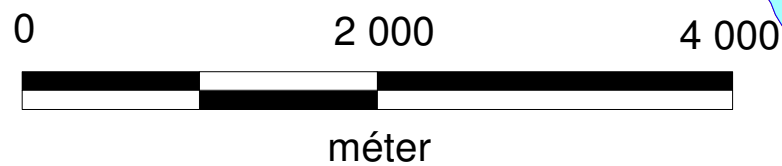
Növényzet

	Gyümölcsös
	Füves terület
	Szőlős
	Erdő
	Csometés, ültetett erdő

Dunakanyar térképe -Duna bal partja

Készítette:
Maurer Mihály Tamás
2010, az ELTE-TTK
Földtudomány BSc-s hallgatója

Jelmagyarázat:

Magasság

- Szintvonal
- - - Negyedelő szintvonal
- Felező szintvonal
- Szintvonal

Vízrajz

- ⊙ Vízmű
- ⚡ Forrás
- Vízfolyás
- - - - - Vízvezeték
- Kisebb vízfolyás
- ▨ Fűves terület
- Vízfelület

Belterület

- Fontos intézmények, épületek
- Tér, park
- Beépített terület

Magasságpontok

- ★ Magasságpont

Vasút

- Vasútvonal

Növényzet

- ▨ Fűves terület
- Erdő
- ▨ Gyümölcsös
- ▨ Szőlős
- Csemetés
- Ültett erdő
- Erdő
- Alapszint
- Park

Nagymaros város központjának fontos közintézményei, látnivalói

Készítette: Maurer Mihály Tamás
az ELTE-TTK Földtudomány BSc.-s hallgatója, 2010, Nagymaros

Látnivalók:

- Alise Cukrászda
- Árpád zászlaja emlékmű
- CBA Nagymaros Élelmiszer bolt
- Cserkész kopjafa
- Egészségház, Patika
- Élet fája
- EreklYES országzászló
- Hajóállomás
- Hósi halottak emlékmű
- Idősek Otthona
- Ipoly Erdő Nagymarosi Erdészete
- Kálvária alsó kápolna
- Kittenberger Kálmán Általános és Művészeti Iskola
- Kittenberger Kálmán mellszobra
- Kőkereszt
- Korona Kisvendéglő, Bethelen Söröző, Borozó
Mátyás király Söröző, Mároki Kocsma
- Kút
- Magyarország 1000 éves fennállása obeliszka
- Maros Étterem
- Mátyás király Étterem
- Művelődési Ház
- Nagygombóc fagyaltozó
- Nagymaros Város Polgármesteri Hivatala
- Nagymaros-Visegrád Kompátkelő
- Nepomuki Szent János szobor, Dám
- Pincetárlat
- Posta Hivatal
- Református Templom
- Stáció
- Szent István és Boldog Gizella szobor
- Szent Kereszt Római Katolikus Templom
- Szent Márton szobor
- Telefonfülke
- Városi Könyvtár
- Vizirendészeti rendőrség, Nagymaros
- Óvoda